

NT2praak

Beter Nederlands spreken

Marieke Goedegebure

BLOG: Waar ligt de prioriteit?

Dit weekend kreeg ik onverwacht bezoek. Het was te koud om buiten te zitten, dus ik moest even snel mijn huis

opruimen. Daarom pakte ik een tandenborstel en begon ik de plinten te poetsen. Wat een werk! Toen na een uur de deurbel ging, was mijn huis nog steeds een rommeltje.

Gelukkig waren de plinten brandschoon, maar daar had niemand oog voor... Jammer hoor!

Ik hoor je nu denken: 'Wat een raar verhaal, ik ruim altijd eerst even op, dan ziet het er meteen netjes uit.' Ja, dat is natuurlijk ook veel efficiënter. Ik heb de stappen voor '*Huis netjes maken voor bezoek*' maar even in een model gezet. In die piramide zie je dat het slim is om eerst op te ruimen, dan te stofzuigen, dan je keuken op te ruimen en pas als laatste je plinten te poetsen. Een kwestie van prioriteiten stellen.

Prioriteiten voor uitspraakonderwijs

Zo'n piramide zou ook best handig zijn voor andere situaties. Bijvoorbeeld voor het uitspraakonderwijs. Wat kunnen we snel opruimen en wanneer poetsen we de plinten? Veel NT2-docenten zijn vooral gericht op het verbeteren van de klankuitspraak. Ze horen precies welke u'tjes en ui'tjes niet kloppen en geven daar feedback op. En toch blijft de cursist in kwestie matig verstaanbaar. Tot frustratie van de cursist én de docent. Ik krijg dan ook vaak de vraag wat de beste aanpak is. Voor mijn nieuwe boek '[Verstaanbaar Nederlands in zeven stappen](#)' ontwikkelde ik daarom, samen met Masterstudent Jeroen Hendriks, een prioriteitenmodel. Op basis van ervaring en literatuuronderzoek kwamen we tot de volgende '*Piramide van uitspraakonderwijs*': ...

1. Klemtoon en spreekritme hebben het grootste effect op de verstaanbaarheid
2. De juiste uitspraak van **klanken** is ook belangrijk, maar dan vooral van die klanken die bij een verkeerde uitspraak een duidelijk grammaticaal- of betekenis**verschil** geven.
3. Van de klanken die minder duidelijke verschillen veroorzaken, zijn de **klinkers** belangrijker voor de verstaanbaarheid dan de **medeklinkers**.

De piramide in de praktijk

Eerst aandacht geven aan klemtoon, spreekritme en belangrijke klanken, verbetert de verstaanbaarheid snel. Dit is motiverend voor de cursist (en de docent!). Het zorgt voor meer zelfvertrouwen, meer taalcontact en heeft een positieve invloed op de rest van het taalleren. De plinten poetsen, bijvoorbeeld door de cursist eerst te laten oefenen met de juiste uitspraak van de 'z', een klank die weinig voorkomt in het Nederlands, heeft geen enkel effect op de verstaanbaarheid. Bovendien: als we onder aan de piramide beginnen, komen we meestal niet meer toe aan de 'rest'. De lestijd is nu eenmaal beperkt en hierdoor mist de cursist informatie die hij zo goed had kunnen gebruiken om zijn verstaanbaarheid écht te verbeteren.

Verstaanbaar Nederlands in zeven stappen

Wil jij ook effectief uitspraakonderwijs geven? Met '**Verstaanbaar Nederlands in zeven stappen**' heb je een complete leidraad in handen! Met stap-voor-stap uitleg, achtergrondinformatie over de invloed van de moedertaal en heel veel dialogen, luister- en uitspraakoefeningen.